

Κεφάλαιο 7

1. Οι ανακατατάξεις στη μεταμεσαιωνική ευρωπαϊκή κοινωνία
2. Αναγέννηση και Ανθρωπισμός

A. Τι είναι η Αναγέννηση:

1. Αναγέννηση = καλλιτεχνικό και πνευματικό κίνημα που αναπτύσσεται στην Ευρώπη κατά τον 15^ο και 16^ο αιώνα.

Στην Αναγέννηση συμβάλλουν:

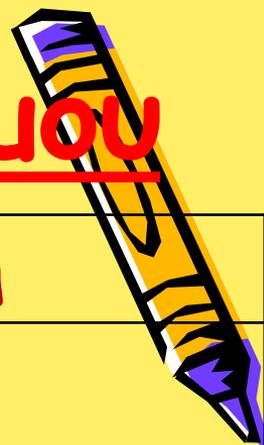
α/ οι Σταυροφορίες και β/ η αστική τάξη

2. Χαρακτηριστικό της Αναγέννησης: αναβίωση αξιών κλασικής αρχαιότητας για να θεμελιωθεί ένας καινούργιος κόσμος

Η Αναγέννηση αναπτύσσεται κυρίως σε πόλεις της Ιταλίας

B. Μια νέα εικόνα του κόσμου

Μεσαίωνας

Τήρηση της παράδοσης:
α/ Φροντίδα για τη σωτηρία της ψυχής
β/ αποχή από τις χαρές της ζωής
γ/ ιδέα ματαιότητας

Αναγέννηση

1. Κριτική σκέψη
2. Εξέλιξη
3. Πρόοδος
- ≠ 4. Λόγιοι: επίκεντρο ενδιαφέροντος: ο άνθρωπος
5. Νέα αντίληψη για τη ζωή: επίκεντρο:
α/ επίγεια ζωή
β/ ομορφιά
γ/ σώμα

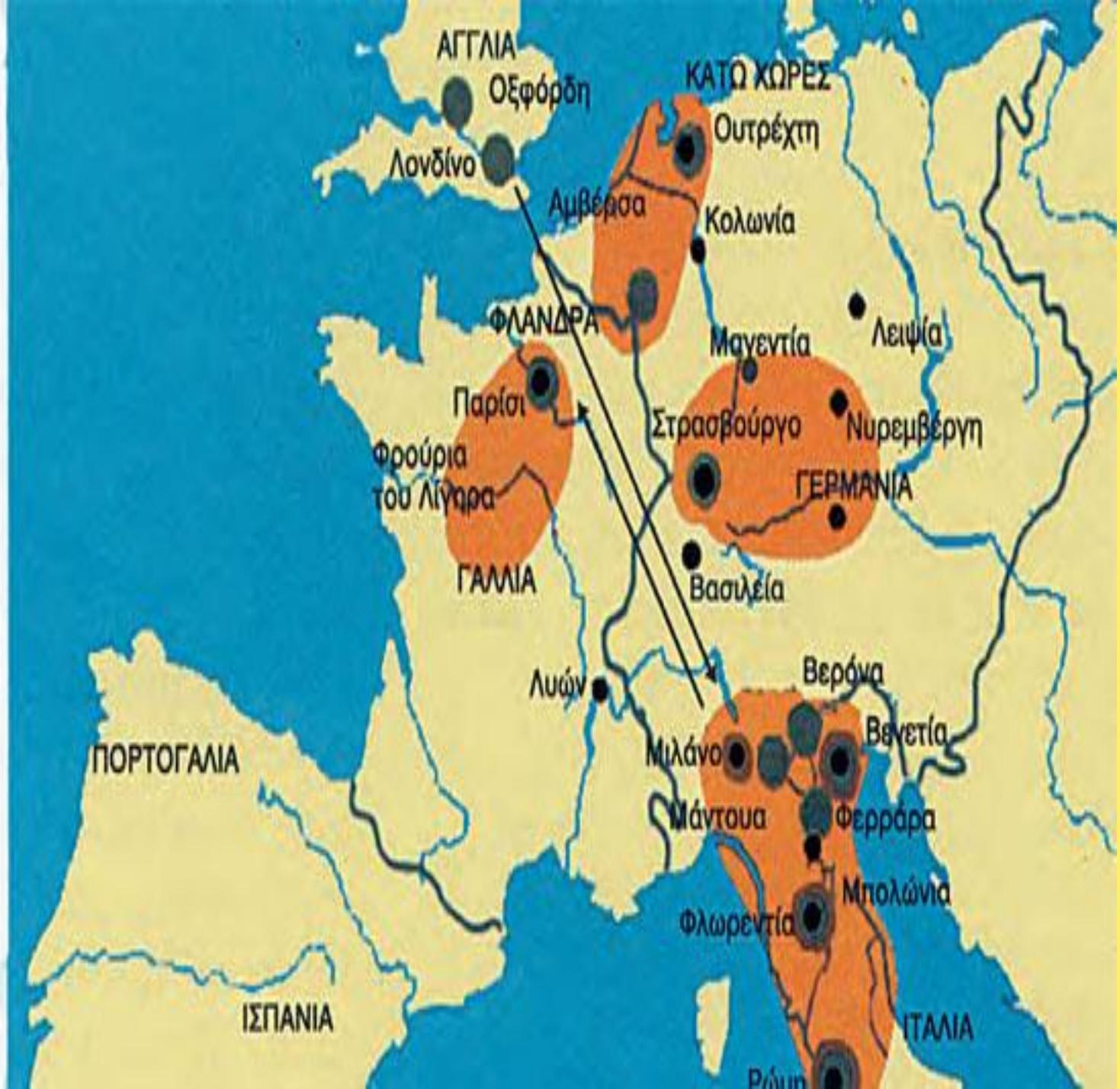

● Τυπογραφεία

● Κυριότερα κέντρα του Ανθρωπισμού

● Σημαντικότερες εστίες της Αναγέννησης στην Ευρώπη

↑ ↓ Διάδοση του Ανθρωπισμού και της Αναγέννησης

Γ. Ο Ανθρωπισμός

I. Η στροφή προς την αρχαιότητα:

1. Μελέτη, μετάφραση και σχολιασμός
αρχαίων συγγραφέων

2. Ανθρωπισμός = βαθύτερη γνώση της
αρχαιότητας

Γ. Ο Ανθρωπισμός

II. Οι ανθρωπιστές και η Ευρώπη των
Διανοουμένων:

Οι ανθρωπιστές:

1. έχουν βαθύ θρησκευτικό αίσθημα
2. κάνουν κριτική στις μεσαιωνικές αντιλήψεις
3. αγωνίζονται για μια καλύτερη κοινωνία
4. γράφουν στη λατινική
5. υπερασπίζονται τις εθνικές γλώσσες
(γράφουν έργα σ' αυτές)

Δ. Ο οικουμενικός άνθρωπος

Ι. Οικουμενικός άνθρωπος (homo univereasalis)

= επιδίδεται σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας → πολυδιάστατη προσωπικότητα με χαρίσματα που καλλιεργεί με αγώνα: α/ πνευματικά

β/ ψυχικά

γ/ σωματικά

Ε. Η συμβολή των Ελλήνων λογίων

I. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, Έλληνες λόγιοι καταφεύγουν στη Δύση. Προσφορά τους:

1. Προβολή ελληνικών γραμμάτων χάρη στο διδακτικό και συγγραφικό τους έργο
2. Ενίσχυση ενδιαφέροντος για:
  - α/ την έκδοση αρχαίων ελληνικών κειμένων
  - β/ τη συλλογή αρχαίων χειρογράφων από βιβλιοθήκες και ηγεμόνες

II. Πιο σημαντικοί λόγιοι:

1. Φιλόσοφος Γεώργιος Γεμιστός ή Πλήθων στο Μυστρά
2. Επίσκοπος Νικαίας Βησσαρίων

Πλήθων

Βησσαρίων

ΣΤ. Η γέννηση του τυπωμένου βιβλίου και η διάδοση της Αναγέννησης και του Ανθρωπισμού

II. Τυπογραφία:

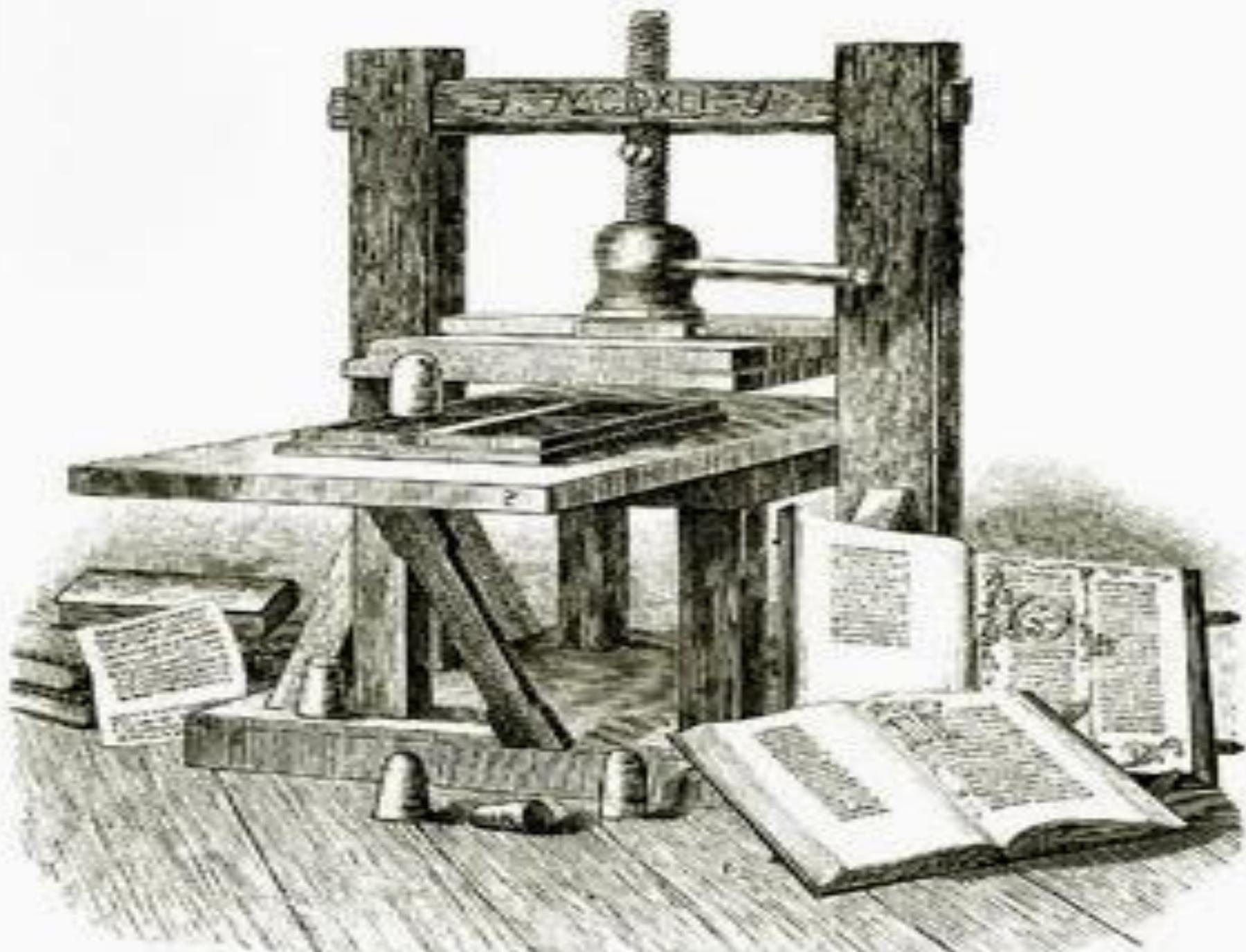
1. Εφευρέτης: Ιωάννης Γουτεμβέργιος
(1450): χρησιμοποιεί κινητά μεταλλικά
στοιχεία (= γράμματα) για την εκτύπωση
βιβλίων

(Μουσείο τυπογραφίας)

Γουτεμβέργιος

Ο Ιωάννης Γουτεμβέργιος (*Johannes Gutenberg*, [1400](#) - [3 Φεβρουαρίου 1468](#)) ήταν [Γερμανός](#) σιδηρουργός, χρυσοχόος, τυπογράφος και εκδότης, ο οποίος εισήγαγε την τυπογραφία στην [Ευρώπη](#).

Ζ. Γράμματα, Επιστήμη και Τέχνη την εποχή της Αναγέννησης

- Ι. Γράμματα: 16^{ος} αιώνας: Λογοτεχνική ανανέωση:
- α/ χρήση εθνικών γλωσσών
  - β/ εμπλουτισμός θεματολογίας

Σημαντικότεροι συγγραφείς:

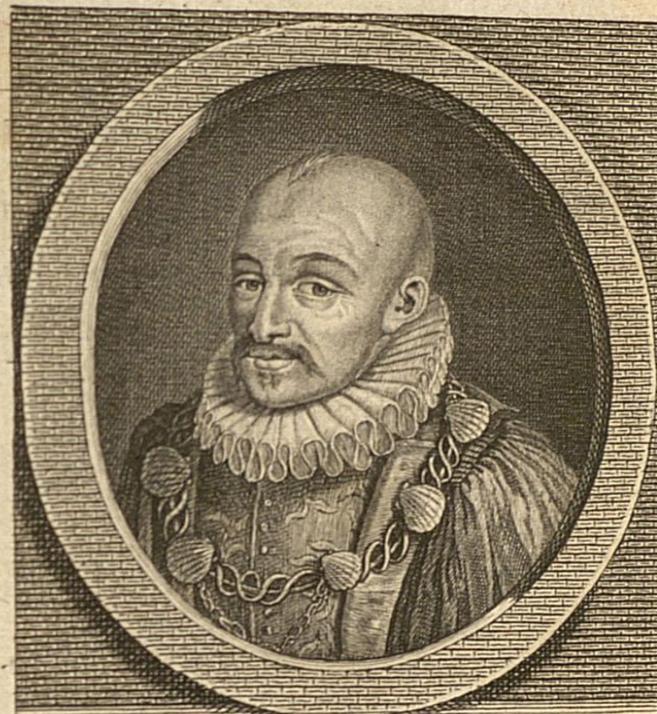
1. Μισέλ ντε Μονταίν (Γάλλος) : «Δοκίμια»
2. Μινγκουέλ ντε Θερβάντες (Ισπανός): «Δον Κιχώτης»
3. Ουίλιαμ Σαίξπηρ (Άγγλος): θεατρικά έργα:
α/ «Αμλετ», β/ «Μάκβεθ» γ/ «Οθέλλος»
4. Νικολό Μακιαβέλλι (Ιταλός): «Ο ηγεμόνας»

Μονταίν

D. 55657/1
Res

MICHEL MONTAIGNE.
Né en 1533. Mort en 1592.

ESSAIS
DE
MONTAIGNE,

ÉDITION NOUVELLE, où se trouvent ses
Lettres et le Discours de LA BOETIE
sur la Servitude volontaire, ou le
Contr'un.

Avec les Notes de COSTE.

Novit se ipsum.

TOME PREMIER.

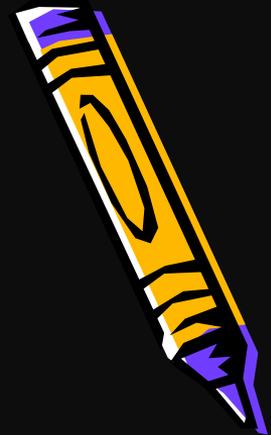

A PARIS,
Chez Louis, Libraire, rue de Savoie, n°. 12.

1801.

052 232

Θερβάντες

EL INGENIOSO
HIDALGO DON QUI-
XOTE DE LA MANCHA,

*Compuesto por Miguel de Cervantes
Saavedra.*

DIRIGIDO AL DVQUE DE BEJAR,
Marques de Góbralros, Conde de Benalcázar, y Bañi-
res, Virconde de la Puebla de Alcoraz, Señor de
las villas de Capilla, Cuziel, y
Berguillos.

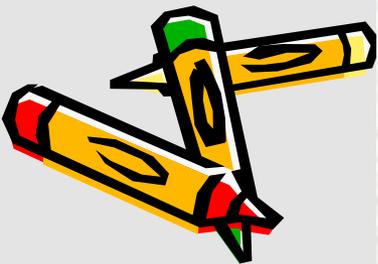

Año,

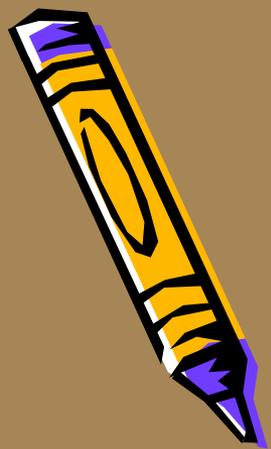
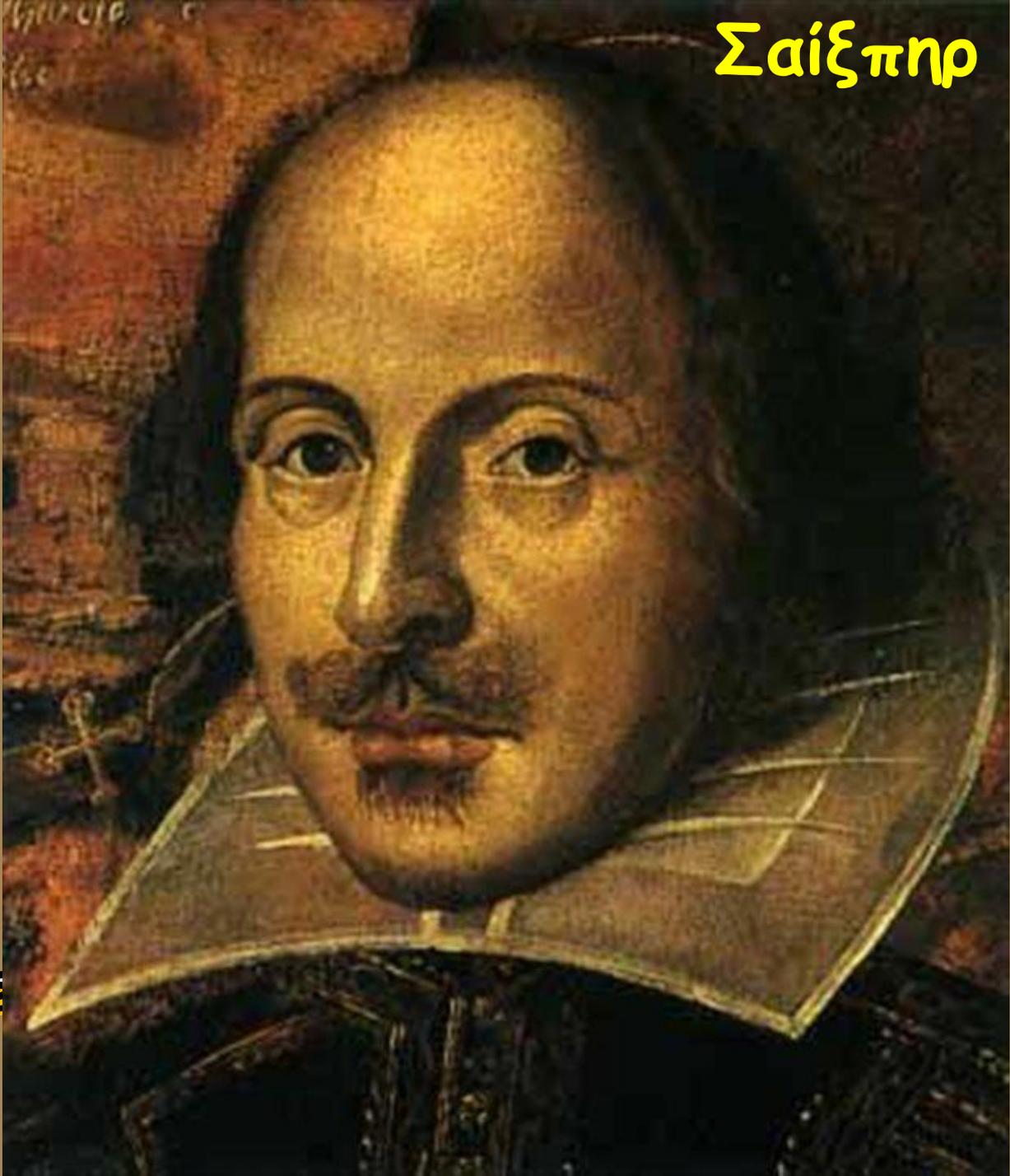
1605.

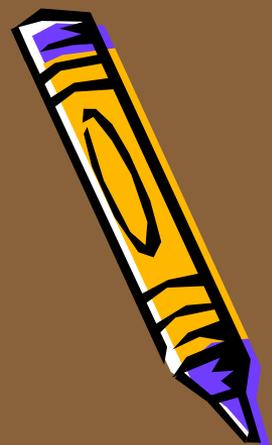
CON PRIVILEGIO,
EN MADRID Por Juan de la Cuesta.

Véndese en casa de Francisco de Robles, librero del Rey nro Señor.

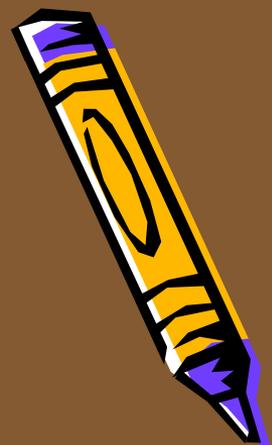

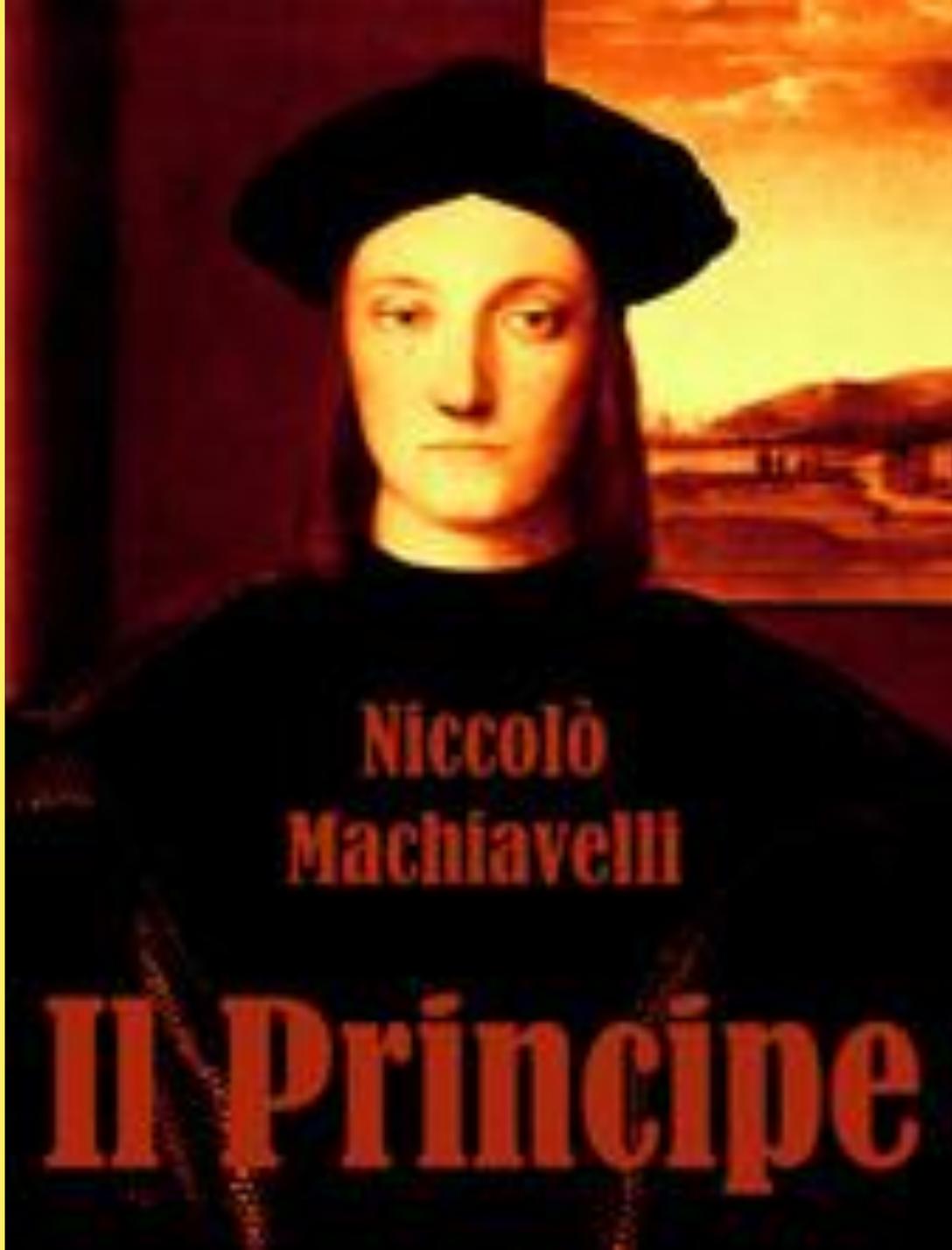
Σαίξπηρ

Μακιαβέλλι

Ζ. Γράμματα, Επιστήμη και Τέχνη την εποχή της Αναγέννησης

ΙΙ. Επιστήμες: Κυριότεροι επιστήμονες:

1. Νικόλαος Κοπέρνικος (Πολωνός): Αστρονομία
2. Ιωάννης Κέπλερ (Γερμανός): Αστρονομία
3. Γαλιλαίος (Ιταλός): Αστρονομία
4. Θεόφραστος Παράκελσος (Ελβετός): Ιατρική, Φαρμακολογία
5. Αντρέ Βεσάλ (Φλαμανδός): Ιατρική, Ανατομία
6. Φραγκίσκος Βάκων (Άγγλος): συνδέει την επιστήμη με τη φιλοσοφία

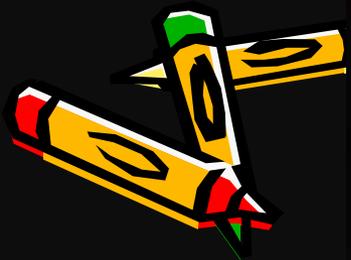
Κοπέρνικος

Κέπλερ

Γαλιλαίος

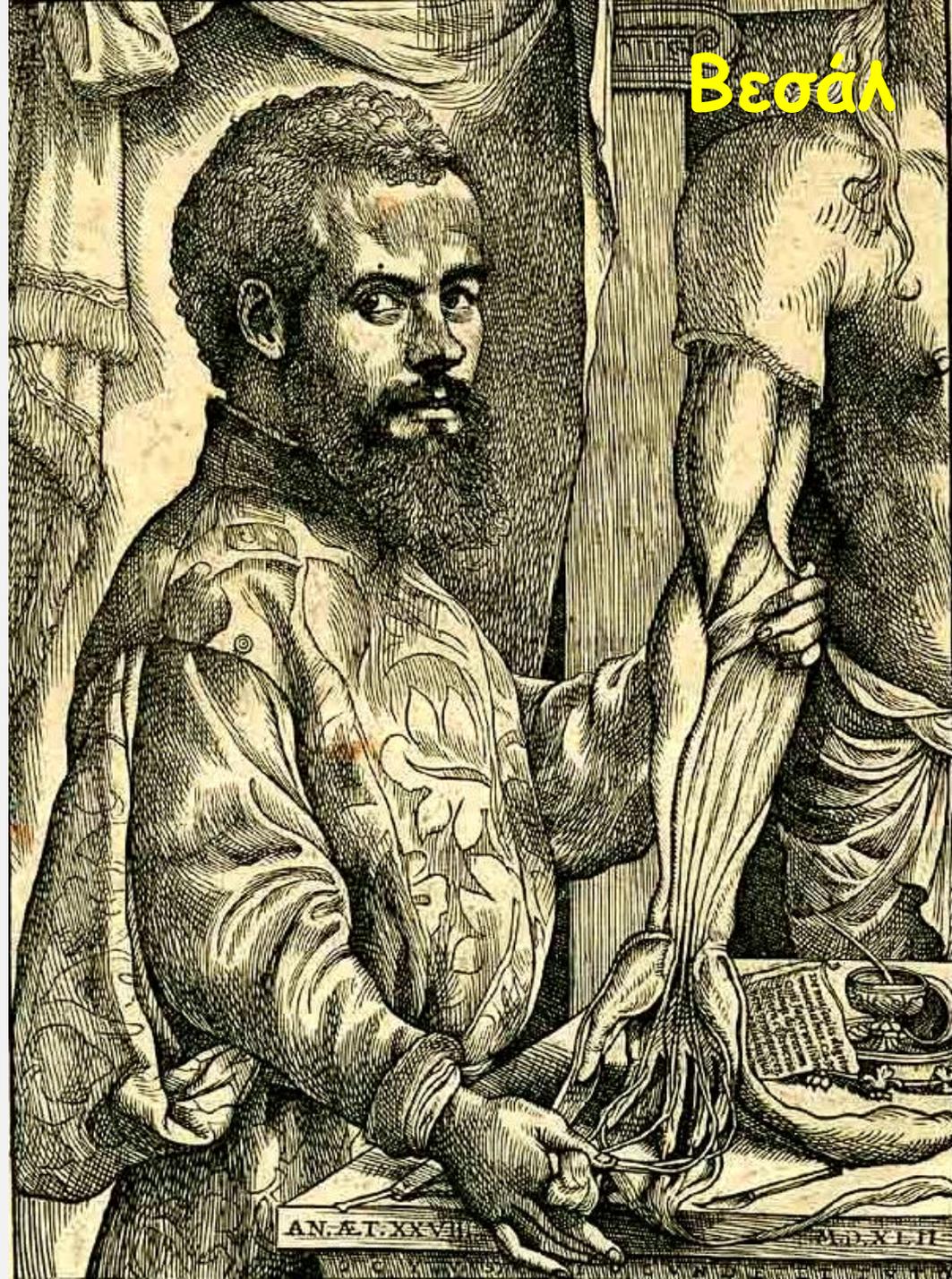

Παράκελσος

Βεσάλ

Βάκων

Z. Γράμματα, Επιστήμη και Τέχνη την εποχή της Αναγέννησης

III. Τέχνες: Επίδραση γοτθικής τέχνης σε όλη την Ευρώπη. 16^{ος} αιώνας: Ιταλική Αναγέννηση:

Καλλιτέχνες:

A. Ιταλία

1. Λεονάρντο ντα Βίντσι: «Τζοκόντα»
2. Μιχαήλ Άγγελος

B. Ισπανία

Δομίνικος Θεοτοκόπουλος = el Greco

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ο άνθρωπος:
14 (Αναγέννηση)

Ντα Βίντσι

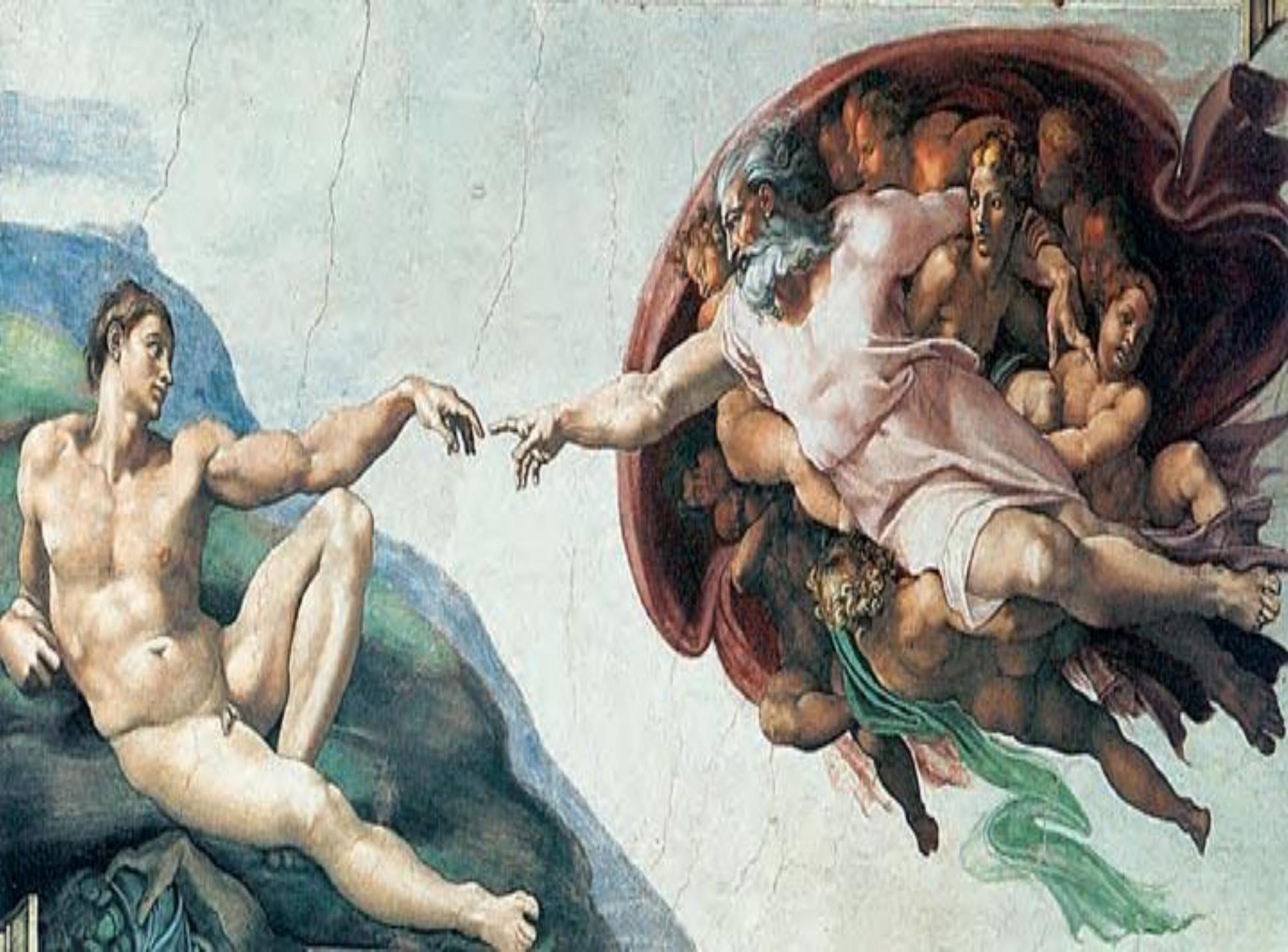

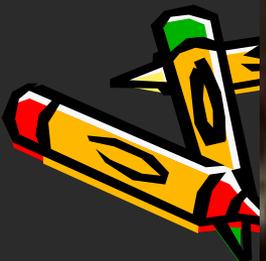

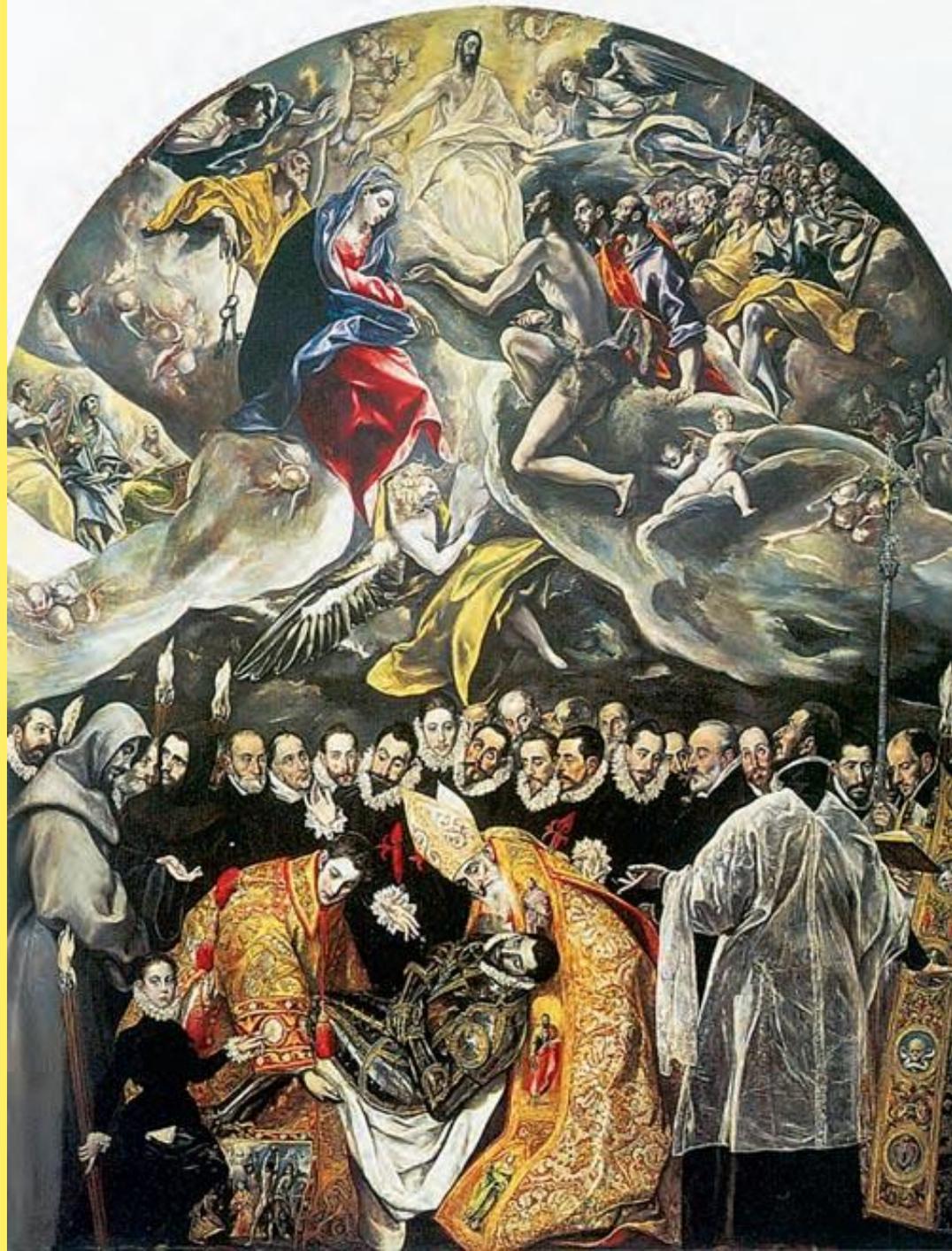
Μιχαήλ
Άγγελος

Θεοτοκόπουλος

Αναγεννησιακός πίνακας (Άγιος Αυγουστίνος)

Πίνακες Θεοτοκόπουλου

Βατικανό: Capella Sistina

Αναγέννηση: τέχνη

1400 | 1500 | 1600

